

INSTITUTIONEN FÖR HUMANIORA,
UTBILDNINGS- OCH SAMHÄLLSVETENSKAP

Årsberättelse

2023

för forskningen i ämnet pedagogik,
Örebro universitet

sammanställd av Trixie Jaala Thuresson, Kicki Ekberg och Ann Quennerstedt

Verksamhetsberättelser från ämnets forskningsmiljöer

Ämnets forskningsmiljöer är ESERGO, ReCEL, SpecUL samt Utbildning och Demokrati. Nedan följer verksamhetsberättelser från miljöerna.

ESERGO - (Environmental and Sustainability Education Research Group Örebro)

Forskningsmiljön ESERGO består av elva forskare och doktorander (fem kvinnor och sex män) som bedriver forskning om miljö- och hållbarhetsutbildning (ESE). Forskningsmiljön leds av en styrgrupp bestående av två kvinnor och tre män (Mål 1.2). Vetenskapligt ansvarig är professor Johan Öhman. Under året har ESERGO erhållit 600 000 kr i fakultetsfinansiering för åren 2023–2026. ESERGO har arrangerat fem interna seminarier och två forskningsinternat under året (Mål 1.3).

Under 2023 har ESERGO publicerat åtta vetenskapliga artiklar och tre övriga publikationer. Vår forskning har citerats 726 gånger ([Google Scholar](#)) under 2023 (Mål 1.1). ESERGO har också lanserat den interna skriftserien *ESERGO Essays* som publicerar essäer och forskningspublikationer från miljöns forskare och doktorander (Mål 3.3).

Inom miljön bedrivs forskningsprojektet DecoPrax som är finansierat med 5,9 miljoner från Vetenskapsrådet. I november beviljades ESERGO ytterligare 4,5 miljoner från Vetenskapsrådet för forskningsprojektet *Miljö- och hållbarhetsutbildning möter skolans verklighet*. I projektet deltar fyra forskare från ESERGO (Mål 1.1).

Under hösten arrangerade ESEGO forskarutbildningskursen *Etiska och politiska perspektiv på miljö- och hållbarhetsutbildning*. Vid kursen deltog åtta doktorander från både Sverige och Norge (Mål 2.2).

Inom forskningsmiljön bedrivs tre doktorandprojekt där handledare eller bihandledare finns inom gruppen. Vid forskningsmiljöns seminarier arbetar vi kollektivt med analys av empiri. Detta är ett sätt som ESERGO stödjer kreativitet, nyfikenhet, kritiskt tänkande, självständighet och en god akademisk socialisering i forskarutbildningen (Mål 2.1).

Under året har ESERGO initierat och formaliserat ett [nordiskt forskningsnätverk för miljö- och hållbarhetsutbildning](#). Nätverket koordineras av ESERGO och samlar runt 200 nordiska forskare (Mål 1.1). I maj bjöd ESERGO in docent Jonas Andreasen Lysgaard som är en framstående forskare inom ESE-fältet. Vi har också fördjupat samarbetet med Ghent University i Belgien och Manchester Metropolitan University i Storbritannien genom flera publiceringssamarbeten och forskarvistelser. ESERGO deltar i följande nätverk:

- [Network 30 Environmental and Sustainability Education Research, ECER](#),
- Public Pedagogy and Sustainability Issues,
- SEDwise. Sustainability Education – Teaching and learning in the face of wicked socio-ecological problems,
- [Nordiskt forskningsnätverket för miljö- och hållbarhetsutbildning](#)

ESERGO:s medlemmar bidrar till olika verksamheter utanför universitetet. Vi har under året samverkat med ABF Örebro län och Örebro kommun (Mål. 3.1). ESERGO är en aktiv del i universitetets *Plattform för hållbar framtid* (PSF). Inom PSF har vi arrangerat workshops för universitetslärare och utvecklat den högskolepedagogiska kursen om hållbar utveckling. (Mål 3.2, 4.3). ESERGO:s medlemmar föreläser regelbundet inom lärarutbildningen (Mål 4.2) och ESERGO:s publikationer utgör kurslitteratur i flera kurser (Mål 4.1).

ReCEL (Research in Children's Education and Learning)

Medlemmar och aktiviteter

ReCEL har under 2023 haft 15 medlemmar – en professor, tio lektorer och fyra doktorander. De flesta finns i ämnet pedagogik men en medlem är från samhällskunskap. Miljön leds av Ann Quennerstedt, Sara Frödén och Martina Norling. Under året har ReCEL haft fyra seminariedagar och ett flerdagars internat. Under seminariedagarna har texter av miljöns forskare behandlats. Seminarierna har också innehållit kompetensutvecklingsaktiviteter. Under internatet gavs deltagarna både möjlighet till textbehandling och till egen arbetstid.

Forskningsmedel, publicering och citering

Under 2023 har medlemmar i ReCEL bedrivit forskning på både interna som externa forskningsmedel. Utöver den forskning som sker på kompetensutvecklingstid, har två forskare innehaft ULF-medel för forskning, och fyra forskare har uppburit externa forskningsmedel. Forskarna i ReCEL har under 2022 publicerat 10 vetenskapliga texter. Publikationer av ReCELS forskare har under året citerats 329 gånger, vilket visar att miljöns forskning är använd.

Forskningssamarbeten

De flesta av ReCELS forskare ingår i ett eller flera nationella och internationella forskningssamarbeten, bland annat enskilda artikelsamarbeten eller redaktörskap, samt svenska, nordiska och internationella forskningsnätverk. Tre av medlemmarna leder konferensnätverk.

Samverkan

Många av forskarna i ReCEL samverkar med förskolor, skolor och kommuner, bl a inom ramen för ULF. En medlem deltar i ett nordiskt samverkansprojekt mellan forskare och lärare, som beviljats medel för en workshopserie i samverkanssyfte. En forskare har ingått i ett utbyte och då verkat som forskare i en extern organisation under en del av sin arbetstid. Två forskare har haft forskningssamverkan med en icke-vinstdrivande organisation.

En god forskningsmiljö

Miljön lägger stor vikt vid att på olika sätt stödja doktoranders och forskares utvecklings- och meriteringsprocess. Det sker exempelvis genom kollegial textgranskning, kompetensutvecklande aktiviteter och erbjudande om karriärutvecklingssamtal med miljöns forskningsledare. Medlemmarna upplever aktiviteterna som stödjande och inspirerande. De ämnesmedel som tilldelas miljön möjliggör ett flerdagars internat, vilket ses som värdefullt för ingående forskares arbetsmiljö och forskningsmiljöns utveckling och sammanhållning.

Miljöns arbete mot pedagogikämnets mål

Vid en analys av i vilken mån ReCEL har arbetat mot målen i område 1 i mål och strategier för pedagogik noterar vi att vi använt i princip alla strategier i mål 1.1 och mål 1.3. För område 3 konstaterar vi att våra aktiviteter huvudsakligen använt sig av strategierna i mål 3.1.

Specialpedagogik, Utveckling och Lärande (SpecUL)

Forskningsmiljön genomgick under året 2023 en fas av konsolidering, som är pågående.

Miljöns sammansättning och styrning

Antalet forskare under 2023 var konstant, dock finns vissa förändringar. Miljön fick välkomna Oliver St. John och Anna Isberg som nya medlemmar i miljön. Samtidigt lämnade Anette Bagger och Lillemor Huononen. Bland de 13 forskarna finns två doktorander (handledning i samverkan med andra miljöer, mål 2.2; 3.2), två icke-disputerade och nio disputerade forskare, därav en docent och en professor. Tre av forskarna har sin huvudanställning inom andra enheter vid Örebro universitet.

Miljön består av två forskargrupper: [Kom till tals](#) och [Utbildning av människor i sårbara livssituationer](#). En tredje grupp, Etik i specialpedagogisk forskning och praktik, beslutade sin självupplösning eftersom flera medlemmar hade lämnat universitetet. De kvarvarande personerna blev medlem i en av de två andra grupperna. SpecUL leds av en styrgrupp (mål 1.2) bestående av professor Thomas Barow och lektorerna Charlotta Pettersson och Cecilia Nakeva von Mentzer. Under året introducerades en rotationsmekanism gällande medlemskapet i styrgruppen som ska säkerställa att båda forskargrupperna är representerade.

Aktiviteter

Utöver seminarieverksamheten ca en gång per månad på campus har SpecUL genomfört ett skrivarinternat. Två gånger presenterade miljöns forskare inom ramen för RUC:s specialpedagogiska nätverk (mål 3.1). I miljön finns för närvarande två aktiva projekt i områdena läsinlärning med digitala hjälpmedel, inkluderande elevhälsa och samverkan i anpassad grundskolan. Dessutom deltar en forskare i ett tvärvetenskapligt högskoleprojekt om bl.a. specialpedagogstudenters samarbetsförmåga. Därutöver deltog SpecUL i ett EU-samverkansprojekt vid ett internationellt seminarium vid universitetet i Bielefeld. För året 2024 planeras två konferenser (mål 3.3).

Uppdrag

Alla miljömedlemmar ägnar sig intensivt åt undervisning (mål 4.1, 4.2, 4.3). SpecUL genomförde Skolverkets uppdrag "Forskningsbevakning och framtagande av artiklar om forskning inom området Specialpedagogik 2023" som publiceras på myndighetens websida (mål 3.1). Uppdraget fortsätter även under 2024.

Utvecklingsområden

Andel externfinansierad forskning och därmed även antalet publikationer bör vidareutvecklas (mål 1.1) och förankras inom miljön. Att hitta tid för att skriva forskningsansökningar är utmanande särskilt för de miljömedlemmar som har omfattande undervisningsuppdrag (mål 1.3).

Övriga aktiviteter

Utöver detta har miljöns medlemmar varit aktiva med forskningsansökningar, review-arbete, författarskap och deltagande i konferenser. SpecUL:s medlemmar har under 2023 publicerat sammanlagt nio artiklar, fyra bokkapitel och har presenterat forskning på flera konferenser (mål 1.1). Britt-Marie Bader försvarade sin avhandling. Jämfört med 2022 finns en lätt ökning av antalet publikationer.

Utbildning och Demokrati – Education and Democracy

Område 1: Forskning: Pluralistisk och inflytelserik

UoDs forskare har individuellt rapporterat in sina publikationer under året och någon annan sammanställning har vi inte gjort. Även arbeten i projekt med externt erhållna medel har rapporterats på samma vis. Därutöver har Bergh externa medel förlagda vid Uppsala universitet. Sedan 1 november är Bergh anställd som professor vid Örebro universitet.

UoD leddes 2023 kollektivt av fyra forskare, Lundahl, Bergh, Vikström och Wiklund som under större delen av året representerade tre olika lärosäten. Medlemmar i UoD driver också tidskriften *Utbildning & Demokrati* där redaktionsarbete är en naturlig del. Flera av forskarna har också gjort peer review-arbeten i internationella journals.

Inom miljön pågår interdisciplinära samarbeten. Lundahl leder den interdisciplinära forskningsmiljön OPaL, vid ORU. Bergh leder projektet JURED, och samarbetar genom detta och andra projekt med forskare i juridik, statskunskap, kulturgeografi och utbildningssociologi. Wiklund har samarbeten med informatik vid ORU.

Flera av forskarna har suttit i externa referensgrupper: Bergh i styrelsen för IfU, Institutet för Utbildningsrätt vid Uppsala universitet och är under 2024 externt sakkunnig vid revideringen av Uppsala universitets juristprogram, Bergh har tidigare suttit i UVKs beredningsgrupp på VR och Lundahl är ledamot av UVK, Wiklund är också suppleant i NERAs styrelsen. Lundahl är senior advisor i projektet historizing intelligence vid Oslo universitet.

Miljön har arrangerat internat med fokus på skrivandet. Lundahl har samskrivit kapitel och konferenspapers med doktorander. Två relativt nydisputerade forskare, Emma Vikström och Hugo-Henrik Hachem, har under 2023 fått postdoc tjänster vid andra lärosäten, men kvarstår som medlemmar i miljön och kan därmed ytterligare berika den med nya perspektiv.

Område 2. Forskarutbildning: Profilerad och efterfrågad

I UoD ingår 7 doktorander, varav 5 från ämnet pedagogik. UoD bidrar till att öppna upp sammanhang för doktoranderna via löpande kontaktskapande, konferenser och externa seminarier. Flera av doktorander inom miljön är också med i forskarskolan PEDASK som bedrivs i samverkan med tre andra lärosäten, med doktorander från totalt 5 lärosäten.

Område 3. Extern och intern samverkan

Medlemmar i UoD har god extern och intern samverkan. Lundahl bedriver t.ex. fortbildning inom RUC för skolledare och skol- och verksamhetschefer kring skolutveckling på vetenskaplig grund. Lundahl har två forskarbloggar och är aktiv på X. Lundahl har under 2023 också skrivit en omfattande forskningsöversikt om hållbar bedömning och prestationsrelaterad stress för Skolverkets räkning. Lundahl sitter också med i Skolverkets expertråd för storskaliga kunskapsmätningar. Bergh har vid fyra tillfällen under 2023 medverkat som föreläsare vid Skolverkets skolchefsutbildning, och därutöver föreläst externt vid ett flertal andra tillfällen. Wiklund har också föreläst för svenskspråkiga lärare i Finland om skolan i Sverige. Ett arbete har påbörjats för att knyta ihop olika läroplansteoretiska forskningsmiljöer i Sverige, vilket förutom Utbildning och Demokrati även omfattar SITE vid Linnéuniversitetet, STEP vid Uppsala och universitet och preliminärt även Göteborgs universitet.

Område 4. Relationen mellan forskning och utbildning: Ömsesidig och bildande

Flera av forskarna medverkar i lärarutbildningen som lärare och deras forskning ingår till del i flera av kurserna. Bergh och Lundahl ger också delkurser i forskarutbildningskursen Pedagogik som vetenskap HT23-VT24. Inom UoD har det påbörjats en diskussion om hur UoDs forskning mer aktivt kan spridas till lärarutbildningen men också om att bjuda in lärarstudenter att komma med idéer till miljön.

Forskare

Disputerade anställda i pedagogik har under året bedrivit forskning inom följande områden:

Sanela Bajramović	Humanitärt solidaritetsarbete, utbildning för fred, konflikthantering i högre utbildning.
Andreas Bergh	Juridifiering, skolsegregation och lärares professionalism.
Thomas Barow	Samverkan i anpassad grundskola, historiska frågor i specialpedagogik.
Sara Frödén	Dans i förskolan, skolmåltiden, riskfylld lek och gröna, hållbara lek- och lärmiljöer.
Hugo-Henrik Hachem	Older adult education.
Lisa Isenström	Barns och ungas rättigheter i utbildning.
Josefine Karlsson	Hörförståelse och digital läromedelsutveckling.
Christian Lundahl	Utbildningshistoria, lärares bedömarkompetens.
Martina Norling	Early Childhood Literacy och flerspråkighet i förskolan.
Charlotta Pettersson	Elevhälsa, samverkan och inkludering, studenters interprofessionella lärande
Åsa Pettersson	Kritisk barnforskning med inriktning mot medier för barn.
Ann Quennerstedt	Utbildning om, genom och för mänskliga rättigheter för barn och unga.
Karin Rudsberg	Kollegialt lärande för skol- och undervisningsförbättring.
Marianne Skoog	Lågstadiets NO-undervisning, skolformsövergångar, skriftspråkande i fritidshem.
Oliver St John	Samverkan mellan skola och vårdnadshavare.
Louise Sund	Kritiska perspektiv på miljö- och hållbarhetsutbildning.
Britt Tellgren	Barns mänskliga rättigheter i förskolan.
Ásgeir Tryggvason	Miljö- och hållbarhetsutbildning.
Hanna Thuresson	Yngre förskolebarn och skriftspråkande i förskolan.
Tuula Vuorinen	Föräldrasamarbete i förskolan.
Jonas Ålander	Läromedelspolicy, med fokus på tillgång och kvalitet.
Ann Öhman Sandberg	Samverkan mellan region, kommun och universitet för hållbar forskningsbaserad skolutveckling.
Johan Öhman	Miljö- och hållbarhetsutbildning.

Forskarstuderande

Ämnets aktiva forskarstuderande och deras avhandlingsområden:

Megan Case	Vuxnas inläring av främmande språk och teknikbaserade personliga läromiljöer.
Carin Fröjd	Vocational Teachers' Perspectives on Citizenship Educational Efforts of Swedish Curriculum Policy 1945-2011.
Ricardo Goncalves	Fysisk beröring som pedagogisk handling i förskolan: beröringens betydelse och dess konsekvenser för mötet mellan manliga förskollärare och barn
Jeanette Koskinen	From language stimulation towards language teaching: teachers work with academic languaging.
Nicklas Lindgren	Människa-djurrelationer i utbildning och utbildningspraktiker med fokus på icke-levande djur som konsumeras i utbildning.
Jennika Mattisson	Bedömningslitteracitet i samhällskunskap.
Sebastian Piepenburg	Relationen mellan finansieringen av pedagogisk forskning och ämnets legitimitet.
Franziska Primus	Relation between imagined futures & programmatic ideas in global education policy.
Patrik Samuelsson	Transformation av samhällsvetenskap till skolkunskaper i skolämnet samhällskunskap, och dess påverkan på medborgarutbildningen i skolan.
Linnéa Urberg	Ungas motstånd och konsekvenser för miljö- och hållbarhetsutbildning.
Linnea Waldekranz	Förskolans svarta låda: En lokal inblick i livet som förskolebarn mellan 1944–1969.
Sophie Winkler	Use of statistics in debate on female education within masculinist hegemony.
Jonny Wåger	Didaktiska perspektiv på undervisningsinnehåll för elever med IF.
Helena Yourston	Barns mänskliga rättigheter i anpassad grundskola.

Disputationer under året

Magnus Scholutz	Disputerade 2023-01-20 med avhandlingen: <i>Seniorers lärande: Intrinsikala värden som hälsoresurs.</i>
Hugo-Henrik Hachem:	Disputerade 2023-02-17 med avhandlingen: <i>Educating older adults: Theoretical and empirical examinations of the learning philosophies in older age.</i>

Forskningsprojekt som leds av forskare i ämnet

Externfinansierade

Den lekfulla staden.

Projektledare: Sara Frödén

Pågår: 2022–2024

Finansierat av Vinnova, 3 miljoner kr.

Beskrivning: Projektet syftar till att skapa nya, innovativa sätt att berika och utveckla den offentliga miljön i en kommun utifrån en hållbar samhällsutveckling. Kommunens så kallade gröna, förlängda förskole- och skolgårdar undersöks utifrån ett socialt hållbarhetsperspektiv med särskilt fokus på jämställdhet.

En dekolonial ansats till undervisning om globala rättvisefrågor (DecoPrax)

Projektledare: Louise Sund

Pågår: 2022–2026

Finansierat av Vetenskapsrådet, 6 miljoner kr.

Ingår i projektet: Johan Öhman, Ásgeir Tryggvason, Karen Pashby

Beskrivning: Projektet avser att tillsammans med lärare empiriskt undersöka möjligheter och utmaningar med att ta upp etiskt och politiskt laddade globala rättvisefrågor i undervisningen. Lärares erfarenheter av att arbeta med kritiska dekoloniala perspektiv i undervisningens praktik undersöks också.

Rättighetsbaserad skola

Projektledare: Ann Quennerstedt

Pågår: 2020–2024

Finansierat av Unicef Sverige, 1,5 miljoner kr.

Ingår i projektet: Lisa Isenström.

Beskrivning: Projektet utvärderar UNICEF:s skolutvecklingsmetod Rättighetsbaserad skola i syfte att belysa hur skolor som arbetar med metoden påverkas när det gäller synsätt på och upplevelse av delaktighet och inflytande för elever, samt värdegrundsarbete.

The Disembedded Laboratory – Torsten Husén and the Internationalisation of Educational Research for Policy

Projektledare: Christian Lundahl

Pågår: - 2023

Finansierat av Vetenskapsrådet, 6 miljoner kr.

Ingår i projektet: Martin Lawn, Sotiria Grek (Edinburgh uni), Joakim Landahl, SU.

Beskrivning: En studie av pedagogikens internationalisering baserad på ett unikt privatarkiv, den tidigare professorn i internationell pedagogik Torsten Husén.

Utbildning i mänskliga rättigheter för barn och unga – ett internationellt forskningsnätverk

Projektledare: Ann Quennerstedt

Pågår: 2022-2025

Finansierat av Vetenskapsrådet, 1,2 miljoner kr.

Ingår i projektet: Vid ORU, Ann Quennerstedt, Lisa Isenström och Helena Yourston, därutöver ytterligare 14 forskare från 8 olika länder.

Beskrivning: Nätverket syftar till att utveckla forskningen om utbildning om mänskliga rättigheter för barn och unga i förskolan och skolan och stärka internationella samarbeten inom forskningsområdet.

Utveckla bedömarkompetens i Täby kommun

Projektledare: Christian Lundahl

Pågår: - 2023

Finansierat av Täby kommun 3 miljoner kr.

Ingår i projektet: Pia Skott, Larissa Mickwitz.

Beskrivning: Projektet handlar om att utveckla en modell för skolutveckling på vetenskaplig grund, syftandes till att utveckla lärarkårens bedömarkompetens i Täby kommun.

What Happens with Education when the Convention on the Rights of the Child becomes Law?

Projektledare: Andreas Bergh

Pågår: - 2025

Finansierat av Riksbankens Jubileumsfond, 6 miljoner kr.

Ingår i projektet: Lotta Lerwall, Uppsala universitet, Emma Arneback, Göteborgs universitet, Tomas Englund, Örebro universitet.

Beskrivning: En studie om juridifiering och utbildning med Barnkonventionen som empiriskt case.

Internfinansierade

Att främja studenters handlingskompetens i att samverka

Projektledare: Charlotta Pettersson

Finansierat av HS-fakulteten, del av högskolepedagogiskt projekt.

Ingår i projektet: Katarina Hjortgren (BSR, socialt arbete).

Beskrivning: Syftet med projektet är att utveckla en generell modell för programöverskridande utbildningsmoment inom högre utbildning, där studenter ges möjlighet att tillsammans utveckla handlingskompetens i att samverka, samt att pröva på vilka sätt modellen ger förutsättningar för studenters interprofessionella lärande.

Utveckling av modeller för en stärkt samverkan mellan skola och vårdnadshavare

Projektledare: Oliver St John

Pågår: 2023-01-16 - 2024-12-31

Finansierat av Örebro-ULF Ramprojekt.

Ingår i projektet: Skolpersonal (rektorer, elevhälsans medlemmar, lärare) från två grundskolor samt en forskare från Örebro universitet.

Beskrivning: Syftet med projektet är att bidra med kunskap och djupare förståelse om hur skolornas samverkansmodeller används och kan utvecklas för att uppfylla skolans uppdrag att genom samarbete med vårdnadshavare skapa gynnsamma förutsättningar för elevens utveckling och lärande i skolan.

Samverkan för inkluderande elevhälsa

Projektledare: Charlotta Pettersson

Pågår: Till och med 2024

Finansierat av ULF-medel ramprojekt Specialpedagogik.

Ingår i projektet: Karin Allard och Anna Isberg.

Beskrivning: Syftet med projektet är att tillsammans med två elevhälsoteam identifiera och undersöka organisatoriska och innehållsliga aspekter av elevhälsoproblem med riktning mot en samverkande och inkluderande skola.

Undervisningsutmaningar i förskolan

Projektledare: Sara Frödén

Pågår: 2023-2024

Finansierat av ULF-medel

Ingår i projektet: Inger Eriksson & Lekebergs kommun.

Beskrivning: Ett forsknings- och utvecklingsprojekt mellan Örebro universitet och Lekeberg kommun. Syftet är att utveckla ett analysredskap som kan bidra till utvecklingen av (ämnes)undervisning i förskolan. Tanken är att redskapet ska underlätta förskollärares arbete med att identifiera, analysera, utvärdera och följa upp olika undervisningsutmaningar.

Utveckla lärmiljöer för skriftspråkande i förskolan

Projektledare: Hanna Thuresson

Pågår: 2022 – 2024

Finansierat av ULF-medel

Ingår i projektet: Glanshammars förskolor/ Örebro kommun

Beskrivning: Ett praktikutvecklande forskningsprojekt som genomförs tillsammans med Glanshammars förskolor. Projektet undersöker på vilka sätt skriftspråkighet blir ett synligt och för barnen attraktivt lärandeinhåll i lärmiljön på deltagande förskoleavdelningar. Syftet är att utforma didaktiska strategier för att granska lärmiljöns erbjudanden om skriftspråkande.

Vägen mot samverkan i anpassad grundskola

Projektledare: Thomas Barow

Pågår: Till om med 2024

Finansierat av: ULF- medel

Ingår i projektet: Shruti Taneja Johansson (Göteborgs universitet), Alexandra Jonasson, Maria Sjölin, Niss Kerstin Hallgren (alla Lerums kommun)

Beskrivning: Projektet genomförs som praktisknära forskning på en anpassad grundskola i samverkan med skolpersonal, forskare och yttre aktörer. Syftet är att vidareutveckla samverkansformer och därmed stärka elevers (ut-)bildning.

Örebro Social Sciences and Humanities Big Data Project

Projektledare: Christian Lundahl

Pågår: 2023

Finansierat av: Internt miljöstöd från HS-fakulteten.

Ingår i projektet: Martin Karlsson, Mats Deutschmann, Joachim Ågren, Annina H Persson.

Beskrivning: Bygga en databas kring riksdagens öppna data samt för att söka externa medel för miljöns utbyggnad.

Forskningsprojekt i annat ämne vid ORU eller vid annat lärosäte, där forskare i pedagogik deltagit

Challenging Segregation through Education

Studier av lokala initiativ för att motverka skolsegregation. Finansieras av Vetenskapsrådet.

Deltagare: Jan Jämte (projektledare), **Andreas Bergh**, Emma Arneback, (Göteborgs universitet), Anders Trumberg (Region Örebro län) som pga byte av tjänst ersätts av Håkan Forsberg (Uppsala universitet).

Expanding knowledge of digital multiliteracies as an objective of learning and as a resource in language and vocational training for migrants

Exchange between Moi University (Kenya) and Örebro University (Sweden) to initiate a joint research and migrant education project to utilize digital multiliteracies in language education and vocational training of migrants. Riksbankens Jubileumsfond finansierar.

Deltagare: Helge Räihä, Humaniora (projektledare); **Oliver St John**; Christina von Post, Humaniora; John Chang'ach, School of Education, Rotich Kiplimo, Center för Teacher Education, Rael Ogwari, Department of Educational Psychology, School of Education.

Exploring Imagination and Creativity through Play in Nordic Early Literacy Education

Forskningsprojekt, tre workshops fördelade i Norge, Finland och Sverige. NordForsk finansierar med 383 556 NOK.

Deltagare: Sofia Jusslin Åbo Akademi University, Vaasa, Finland (Projektledare), **Martina Norling**, Alexandra Nordström, Maria Magnusson, Tarja Alatalo, Hilde Hoflundsengen, Hanne Næss Hjetland, Randi Hoyland.

Hörförståelse

En uppföljningsstudie på barn med cochlear-implantat. Inför studien tas ett hörförståelsetest fram. Hörförståelsetestet ska först göras med en referensgrupp med hörande personer.

Deltagare: Cecilia Nakeva von Mentzer (projektledare), Malin Wass, **Josefine Karlsson**.

Lärarna och professionen i ett virtuellt och expanderade lärarrum - sociala medier som plats för en ny professionsberättelse

I det här projektet är studieobjektet lärares röster i ett virtuellt och expanderande lärarrum. Målsättningen är att förstå vad lärarupproret på Facebook och dess olika uttryck kan säga oss om den svenska skolan och dess lärare i en samtid som präglas av förändringar i välfärdssystemet. Finansieras av Vetenskapsrådet.

Deltagare: Annica Löfdahl Hultman (projektledare), **Andreas Bergh**, Håkan Löfgren (Linköpings universitet).

Rita för att lära och lära sig rita i lågstadiets NO-undervisning

Projektet är tvärvetenskapligt och syftar till att skapa kunskap om hur och varför ritande kan bidra till undervisning och lärande i naturvetenskap i lågstadiet, samt att bidra med nya sätt att representera naturvetenskapliga begrepp visuellt. Finansieras av Vetenskapsrådet.

Deltagare: Bodil Sundberg, ORU; **Marianne Skoog**, ORU; Sofie Areljung, UMU (projektledare); Carina Hermansson, UMU.

Ansökningar om externa forskningsmedel

Sanela Bajramović var medsökande på ansökan från Vetenskapsrådet, Kone Foundation för projektet *Peace on Women's Terms: Nordic Women's Peace Activism at the end of the Cold War (1975-1991)*. Ansökan beviljades ej.

Thomas Barow sökte medel från Skolverket för projektet *Uppdrag Forskningsbevakning och framtagande av artiklar om forskning inom området Specialpedagogik 2024*. Ansökan beviljades.

Sara Frödén sökte tillsammans med Örebro kommun medel för projekten *Utbildning för Playworker - Lekstödjande resurspedagog* och *Inkluderande lekmiljöer* från Vinnova. Ingen av ansökningarna beviljades.

Hugo-Henrik Hachem sökte medel för projektet *Imagining Age-Friendly SFI: A Manifesto for the Teaching and Learning of Older Newcomers* från Vetenskapsrådet. Ansökan beviljades ej. Hugo-Henrik Hachem sökte även medel för projektet *Geragogiska val av SFI-lärare: Reflexivitet, fördomar och nyanlända äldre elever* från Bildningsförbundet Östergötland. Ansökan beviljades ej.

Christian Lundahl sökte medel från Vetenskapsrådet för projektet *Marknadsskolan avkodad - datalingvistsiska analyser av 40 års utbildningspolitik*. Ansökan beviljades. Var även medsökande på ansökan till Riksbankens Jubileumsfond för samma projekt tillsammans med Martin Karlsson som huvudsökande. Ansökan beviljades, med de tackade nej på grund av större finansiering från Vetenskapsrådet.

Oliver St John var medsökande på ansökningar till Riksbankens Jubileumsfond (RJ) för projektet *Migrationsresan som lärmiljö för livslångt lärande* och till Vinnova för projektet *Lärande under långa migrationsresor, en viktig resurs i en språkutbildning*. Ingen av ansökningarna beviljades.

Louise Sund var medsökande på ansökan *Research network on education in times of worldwide socio-ecological crises (RENEW)* till Danmarks Frie Forskningsfond med Nanna Jordt Jørgensen, Københavns Professionshøjskole, som huvudsökande. Ansökan beviljades ej.

Jonas Ålander sökte medel från Vetenskapsrådet för projektet *Läromedel, policy och praktik - likvärdighet och kvalitet?* **Josefine Karlsson** var medsökande. Ansökan beviljades ej. Sökte även medel för projektet *Läromedel och dess kvalitet - för hållbar och likvärdig utbildning* från KVA "Aktiestinsen". Besked finns inte än.

Johan Öhman sökte medel för projektet *Environmental and sustainability education meets the reality of schooling* från Vetenskapsrådet med **Andreas Mårdh**, **Åsgeir Tryggvason** och **Louise Sund** som medsökande. Ansökan beviljades. Johan Öhman var medsökande på ansökan till Vetenskapsrådet för projektet *Teaching and learning the embedded economy* med Pernilla Andersson, Uppsala universitet. Ansökan beviljades.

Internationellt samarbete

Flera av ämnets forskare har under året deltagit i internationellt samarbete av olika slag.

Sanela Bajramović: Forsknings-samarbete med Yulia Gradszkova (Södertörns högskola), Monica Quirico (Södertörns högskola) och Heidi Kurvinen (University of Turku, Finland). Samarbetet har bestått i arbete med forskningsansökan. Medverkat i ett nyetablerat mångvetenskapligt forskarnätverk "Global Solidarity Activism: Connecting Local and Global Histories" som i mars 2023 samlades för en första workshop.

Thomas Barow: Samarbete med Bjørn Hamre & Lisa Storm Villadsen (Danmark), förberedelse av ett kapitel för antologin *Islands of Extreme Exclusion – Studies on Global Practices of Isolation, Punishment, and Education of the Unwanted* | Brill. Förberedelse av ett kapitel för en antologi som tar upp situationen av personer med funktionsnedsättning i ett historiskt perspektiv; översättning av ett annat kapitel på tyska tillsammans med Sieglind Luise Ellger-Rüttgardt (Tyskland).

Andreas Bergh: Inom ramen för projektet *What Happens with Education when the Convention on the Rights of the Child becomes Law?* har ett samarbete utvecklats med Mark Murphy (Reader/PhD in Education) och Chris Gill (Professor of Law) vid Glasgow universitet. Vidare är Bergh med i styrgruppen för det Nordiska läroplansteoretiska nätverket.

Sara Frödén ingår i nätverket LEARNFOOD. Sara Frödén har deltagit i gemensamma webinarier och anordnat nätverksträff för nordiska skolmatsforskare och praktiker i Göteborg och Karlstad.

Redaktör för följande nordiska antologi:

Ruge, Dorte, Vik, Frøydis N., Björklund, Johanna & Frödén, Sara (2023). *Läring genom mat og måltider. Teori og praksis fra Danmark, Sverige og Norge*. Cappelen Damm Akademisk. Presentation av forskning (Food literacy and pedagogical dimensions of free school meals) i webinarier-serien "What is Food Literacy?" med Food Literacy International Partnership (FLIP).

Ricardo Goncalves: SIG Gender Balance inom EECERA. Samarbetet handlar om ett forskningsprojekt om barnens syn på manliga och kvinnliga förskollärare utifrån ett genusperspektiv. I projektet deltar forskare från 9 olika länder. Resultatet av projektet presenteras i form av en bok som ska publiceras av Routledge.

Hugo-Henrik Hachem: UNESCO-UIL (Hamburg). Consultant on their project about “the contributions of higher education to lifelong learning”.

Christian Lundahl: Edinburgh university, Humboldt university, Laboratory of international assessment studies, Deakin university, Oslo universitet; Zürich. Projekt; kompetensutbyte; bygget av nätverket STudiS; Senior advisor; Workshop – skrivande av SI.

Martina Norling: Convenor Multilingual SIG för Multilingual Childhoods / REYLL network, <https://multilingualchildhoods.wordpress.com/>. Den främsta uppgiften har varit att ordna en Pre-konferens vid EECERA konferensen i Portugal samt skickat ut ”call for symposium” vilket genererade i fyra egenordnade symposium inom vår SIG. Planerat för en konferens enbart för våra medlemmar i nätverket som kommer att genomföras 2024. Har även ett samarbete med en australiensisk forskare, Alexandra Diamond, för att planera kommande pre-konferens EECERA 2024.

Åsa Pettersson ingår i ett nätverk som samordnas av Göteborgs universitet där hon deltagit i seminarier och i en forsknings cirkel med målet att publicera ett temanummer.

Franziska Primus: Coordinator for the STudieS network. This means organizing and hosting monthly network meetings via Zoom, maintaining the network’s homepage, and taking care of further administrative tasks of the network. Furthermore, the network meets in person, organizes joint conference panels, and works on joint publications. At the monthly Zoom meetings, we present texts and work in progress to each other and discuss our work. The members of the network share an interest in STS in education and are situated in different countries. Christian Lundahl is the head of the network.

Ann Quennerstedt: Link-convenor for EERA nätverk 25 Research on Children’s Rights in Education. Leder nätverket och handhar review-processen och programläggning för nätverket på konferensen ECER.

Leder det internationella nätverket Childrens Human Rights Education. Nätverket har haft flera digitala och en fysisk träff under 2023.

Fyra pågående publiceringssamarbeten med forskare från en rad olika länder.

Marianne Skoog: Publiceringssamarbete inom ramen för forskningsprojektet Rita för att lära och lära sig rita i lågstadiets NO-undervisning. Forsknings-samarbete med professor Christina Siry och doktor Sara Wilmes, University of Luxembourg.

Oliver St John: Digital multiliteracies, integration, language and mutual cultural learning. The aim of the research network is to study long migration journeys as environments for lifelong learning. Initially, our focus is on migration journeys between East Africa and Scandinavia with an emphasis on Kenya, Sweden, and Norway. The need for knowledge about the learning that takes place during the migration journey is particularly urgent given the increased global migration and the current state of knowledge.

Louise Sund och Karen Pashby vid Manchester Metropolitan University har samarbetat som projektmedlemmar och forskarkollegor.

Var inbjuden till ett symposium vid Manchester Metropolitan University i maj av The Education and Global Futures Research Group: “Productive tensions? Engaging with pluralism, politics and conflict in education” on the 4th & 5th of May.

Ásgeir Tryggvason: Forsknings- och publiceringssamarbete tillsammans med Katrien Van Poeck, Ghent University, Belgien; Karen Pashby, Manchester Metropolitan University; Edda Sant, University of Manchester.

Publiceringssamarbeten genom ESERGO som har startat ett nordiskt forskningsnätverk för miljö- och hållbarhetsutbildning.

Tuula Vuorinen: Convenor för nätverk 18 – Families, Institutions and Communities in Education NFPF/NERA.

Convenor möte och artikelskrivande med Prof. Aino Ugaste, Tallinns Universitet, Estland.

Helena Yourston: nätverksträffar och påbörjat artikelskrivande tillsammans med International network for Children's Human Rights Education.

Johan Öhman: Johan Öhman, Louise Sund och Ásgeir Tryggvason från forskningsmiljön ESERGO har tagit initiativ till och etablerat ett nordiskt forskningsnätverk för miljö- och hållbarhetsutbildning. Nätverket organiserar ca 200 forskare och koordineras av ESERGO. Johan Öhman har varit vetenskaplig rådgivare i forskningsprojektet "Grøn omstilling i grundskolen", projektledare Nikolaj Elf, University of Southern Denmark.

Artikelsamarbete med Katrien Van Poeck, Ghent University.

Forskningssamarbete med Karen Pashby, Manchester Metropolitan University.

Vistelse vid utländskt lärosäte / värd för inkommande internationell forskares vistelse vid ORU

Thomas Barow deltog i ett Erasmus-utbyte med Universität Bielefeld, Tyskland, mars 2023.

Ricardo Goncalves, vistelse vid Queen Maud University College of Early Childhood Education, Trondheim, Norge – från 24.04.2023 till 28.04.2023.

Hugo-Henrik Hachem, visiting scholar at UNESCO-Institute for Lifelong Learning (September 2023). Invited trainer at the International Institute on Ageing, United Nations. The Philosophy of The Ignorant Schoolmaster: Implications for activity coordinators in care homes for older persons. Malta, November 2023.

Research visit to Groningen University at the Unit Education in Culture. 2 days during September 2023.

Louise Sund var inbjuden till ett symposium vid Manchester Metropolitan University i maj av The Education and Global Futures Research Group: "Productive tensions? Engaging with pluralism, politics and conflict in education" on the 4th & 5th of May.

Ásgeir Tryggvason deltog vid en internationell workshop om demokrati och utbildning vid Manchester Metropolitan University i tre dagar.

Linnea Urberg, vistelse vid Ghent universitet, Belgien, 20 maj – 4 juni 2023.

Sophie Winkler: Visit to research colloquium at the department for Foundations of Education at the University of Vienna (September 7–9, 2023).

Johan Öhman, vistelse en vecka vid Ghent University, Belgien.

Nationellt samarbete

Flera av ämnets forskare har deltagit i forskningssamarbete inom Sverige, främst genom deltagande i nätverk och genom samförfattande eller andra former av publiceringssamarbete.

Thomas Barow, forskningssamarbete med Wieland Wermke, Stockholms universitet, baserat på en enkät där attityder undersöks och övertygelser av specialpedagogiska program vid olika lärosäten i Sverige. Publikationer planerade för 2024/25. Deltagande Svenska nätverk för forskning om funktionshinder (Luleå), förberedelse av konferensen Ett liv som andra i gemenskap med andra.

Sara Frödén har samarbetat med Umeå universitet i ett antologiprojekt.

Christian Lundahl: har tillsammans med Pia Skott, Larissa Mickwitz SU; Övriga ämnen inom HUMUS; LIU, UU, UMU, skrivit artikel; ansökningar kring The Open Parliament Laboratory (OPaL); analyser; nationell forskarskola i utbildningshistoria. Har även ett brett nätverk genom läroplansteoretisk forskning, policystudier, bedömningsforskning, internationella jämförande kunskapsmöten. I dessa nätverk ingår i alla fall ett 30 tal forskare från 5-6 andra svenska lärosäten.

Martina Norling: Samarbete med Maria Magnusson lektor vid Linné universitet och Tarja Alatalo professor Högskolan Dalarna. Datainsamling och artikelskrivande. Har också samarbetat med Monica Ehrström licentiat/Adjunkt Mälardalens universitet i en gemensam artikel.

Har också ingått i det nordiska samarbetet Nordic Early Literacy Education (NELLE). Nätverket för tidigt skriftspråkande är riktat mot läroprocesser om symbolers kommunikativa funktioner och skriftspråk bland barn i förskola och i övergången till skola. Gruppen består av forskare från Sverige, Danmark, Norge, Finland och Island.

Åsa Pettersson sitter i styrgruppen för det nya nätverket Nordiskt nätverk för Människa-Djurrelationer, där ingår forskare från olika lärosäten.

Franziska Primus: Affiliated member of the Swedish graduate school in applied history of education.

Marianne Skoog ingår i det nationella literacynätverket som är en mötesplats för kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan forskare inom literacyfältet. Ingår även i det nationella nätverket för svenska med didaktisk inriktning, SMDI vars övergripande mål är att verka för tillväxten av forskning och forskarutbildning inom området svenska med didaktisk inriktning. Har skrivit artiklar med Christina Aminoff, lektor, Linköpings universitet och Karin Forslund Frykedal, professor Högskolan Väst och även skrivande av vetenskaplig artikel med Karin Due, tidigare vid Umeå universitet.

Louise Sund ingår i Nordiskt forskningsnätverk för miljö- och hållbarhetsutbildning. I styrgruppen ingår förutom ORU, Oslo universitet och DPU, Dansk pedagogiskt universitet/Aarhus universitet, Köpenhamn.

Forskningsmiljön ESERGO har också under året varit delaktiga i att konstituera ett nordiskt nätverk för miljö- och hållbarhetsutbildning (Johan Öhman och Louise Sund ingår i styrgruppen, Åsgeir Tryggvason koordinerar nätverket)

Tuula Vuorinen: artikelskrivande med docent Limin Gu (Umeå universitet). Redaktör tillsammans med professor Eva Ärlemalm-Hagsér (Mälardalens universitet) i kommande bok.

Redaktör för kommande bok där Maria Simonsson (Linköpings universitet), samt Pernilla Kallberg, Anne Lillvist, Pernilla Hedin och Lotten Arkenstad Aronsson (Mälardalens universitet) skriver kapitel.

Johan Öhman: Artikel med Mikael Quennerstedt, Gymnastik- och idrottshögskolan.

Andreas Bergh: Deltar i nätverk som består av tre projekt som alla bedriver forskning om lokala initiativ för att motverka skolsegregation.

Publicerat

Alatalo, T., **Norling, Martina**, Magnusson, M., Hofslundsengen, H., & Tjåru, S. (2023). Read-Aloud and Writing Practices in Nordic Preschools. *Scandinavian Journal of Educational Research*. Open Access <https://doi.org/10.1080/00313831.2023.2175243>

Arneback, Emma, Bergh, Andreas & Tryggvason, Ásgeir (2023). On teachers' professionalism when colleagues express racism – challenges and choices. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 67(1), 169–180. DOI: 10.1080/00313831.2021.1990123.

Bajramović, Sanela (2023). Recension. Nicholas, Moll: Solidarity is more than a slogan, Bryssel: Rosa-Luxemburg-Stiftung, 2021. *Arbetshistoria* 187-188 (3-4), 112-114.

Bergh, Andreas & Forsberg, Eva (2023). Differentiation of education through juridification, *Journal of Curriculum Studies*, DOI: 10.1080/00220272.2023.2261991 [Publicerad online 23/9/23].

Frödén, Sara (2023). Skolmåltiden som en integrerad del av ämnesundervisningen. I Ruge, Dorte, Vik, Frøydis N., Björklund, Johanna & Frödén, Sara. *Läring genomad og måltider. Teori og praksis fra Danmark, Sverige og Norge*. (Kap. 2.2, s. 147–169). Cappelen Damm Akademisk. <https://doi.org/10.23865/noasp.182.ch2.2>

Fröjd, Carin (2023). Review: Åsa Broberg, Viveca Lindberg & Gun-Britt Wärvik (eds.), Kunskapstraditioner och yrkeskunnande: Kvinnors yrkesutbildning i historisk belysning. *Nordic Journal of Educational History*, 10(1). <https://doi.org/10.36368/njedh.v10i1.415>

Gillett-Swan, Jenna, **Quennerstedt, Ann**, & Moody, Zoe. (2023). Theorising in Educational Children's Rights Research: A Systematic Review of Publications 2012–2021. *The International Journal of Children's Rights*, 31(1), 137-166.

Gleisner Villasmil, L; Lindvall, J; **Sund, Louise**; Sert, O. (2023). Teacher profiles concerning upper secondary school teachers' views and use of digital learning resources for teaching – A cluster analysis. *Scandinavian Journal of Educational Research*.

Goncalves de Sousa, Ricardo & Aparecida da Silva Nogueira, Natania. (2023). Gender and sexuality in Brazilian early childhood education. In *Gendered and Sexual Norms in Global South Early Childhood Education: Understanding Normative Discourses in Post-Colonial Contexts* (s. 67-83). Routledge.

Hachem, Hany. (2023). *Educating older adults: Theoretical and empirical examinations of the learning philosophies in older age* (Doctoral dissertation, Örebro University).

Hachem, Hany. (2023). Depolarising and Restating the Principles of Educational Gerontology: A Late Modern Rationale. *International Journal of Education and Ageing*, 5(3), 105-118.

Hachem, Hany, & Formosa, M. (2023). Barriers to learning at a U3A in Lebanon: A structurationist perspective. *International Journal of Population Studies*, 9(3), 1-14.
<https://doi.org/10.36922/ijps.375>

Hachem, Hany. (2023). Older learners partaking in intergenerational learning: Freirean-inspired remarks. *Ricerche Di Pedagogia E Didattica. Journal of Theories and Research in Education*, 18(2), 81–96. <https://doi.org/10.6092/issn.1970-2221/15782>

Hoflundsengen, H., Magnusson, M., **Norling, Martina**, Tjåru, S., Næss Hjetland, H., & Alatalo, T. (2023). ECECTeachers' reported practices and attitudes toward read-alouds in Nordic multilingual classrooms. *Nordic Journal of Literacy Research*, 9(2), 20–37.
doi: <https://doi.org/10.23865/njlr.v9.4035>

Karlsson, Josefine (2023). Inclusion Must Be Inferred by the Reader When Digitalizing Elementary Schools: A Text Analysis. Paula Escudeiro, et al., (Eds.), *Handbook of Research on Advancing Equity and Inclusion Through Educational Technology*. IGI Global, pp. 285-305.
<https://doi.org/10.4018/978-1-6684-6868-5.ch014>

Levelt, Claartje, van den Brink, Eline & **Karlsson, Josefine** (2023). Prompted Self-Repairs in Two-Year-Old Children. Weijer, J. (Ed.). *Representing phonological detail - Part I Segmental Structure and Representations*. Berlin, Boston: De Gruyter Mouton, pp. 227-248.
<https://doi.org/10.1515/9783110730098>

Lundahl, Christian & Serder, Margareta (2023). Figures fighting figures – unpacking state authority's mis/trust in PISA statistics. *Discourse: Studies in the Cultural Politics of Education*.
<https://doi.org/10.1080/01596306.2023.2186374>

Pashby, Karen, **Sund, Louise** & **Tryggvason, Ásgeir** (2023). Global citizenship as taken-for-grantedness: reflecting on Swedish students' trip to Tanzania. *Globalisation, Societies and Education*, <https://doi.org/10.1080/14767724.2023.2243836>

Piepenburg, Sebastian (2023). Att organisera skolvärlden: En avhandling om politiseringen och vetenskapliggörandet av den svenska skolan. I Johannes Westberg; Germund Larsson (Red.), *Ny utbildningshistoriskforskning II: Nio bidrag från Forskarskolani tillämpad utbildningshistoria* (s. 137–152). Uppsala: Uppsala Studies of History and Education.

Quennerstedt, Ann, Thelander, Nina & Häggglund, Solveig (2023) *Barns och ungas rättigheter i utbildning*. Gleerups. Tredje upplagan.

Sales dos Santos, Sandro Vinícius & **Goncalves de Sousa, Ricardo**. (2023). Homens na docência da educação infantil: da memória bibliográfica ao estado da arte (Man in early childhood education teaching: from bibliographical memory to the state of the art). *Educação*, 46(1).

Sjödin, Karin; Quennerstedt, Mikael & **Öhman, Johan** (2023). The meanings of *friluftsliv* in Physical Education Teacher Education. *Sport, Education and Society*.
<https://doi.org/10.1080/13573322.2023.2187770>

St John, Oliver (2023). Social Inclusion Through Multilingual Assistants in Additional Language Learning. *Social Inclusion* (ISSN: 2183-2803), 11(4), 145–155.
<https://doi.org/10.17645/si.v11i4.7337>

Sund, Louise & Öhman, Johan (2023). A transactional model of moral learning – How to challenge unsustainable denials. *Environmental Education Research*, 29(10), 1402–1416. <https://doi.org/10.1080/13504622.2023.2198174>

Tryggvason, Ásgeir (2023). Agonistic teaching: Four principles. *Journal of Curriculum and Pedagogy*, <https://doi.org/10.1080/15505170.2023.2284694>

Tryggvason, Ásgeir (2023). Det oväntade subjektet: Konturer av en arendtsk samhällskunskapsdidaktik. *Acta Didactica Norden*, 17(2), 1–19. <https://doi.org/10.5617/adno.9187>

Tryggvason, Ásgeir; Öhman, Johan & Van Poeck, Katrien (2023). Pluralistic environmental and sustainability education – a scholarly review. *Environmental Education Research*, 29(10), 1460–1485. <https://doi.org/10.1080/13504622.2023.2229076>

Vuorinen, Tuula. & Limin, Gu. (2023). Swedish preschool student teachers' views on family–(pre)school partnerships. *International Journal about Parents in Education*, 13. [online]

Vuorinen, Tuula. (2023). Förskollärares samarbete med vårdnadshavare i förskolan. I E. Årlemalm- Hagsér & T. Vuorinen (red.), *Förskollärare – en profession i rörelse*. Lärarförbundet.

Wallin, Amanda & **Lundahl, Christian** (2023). *Könsbias i forskningsfinansieringens bedömningsprocesser. En studie av Vetenskapsrådets bedömning av ansökningar inom utbildningsvetenskap*. Stockholm: Vetenskapsrådet, VR2313.

Winkler, Sophie (2023). Rationalized Subversiveness: Framing Statistics, Gender, and Education. In J. Westberg & G. Larsson (Eds.), *Ny utbildningshistorisk forskning II: Nio bidrag från Forskarskolan i tillämpad utbildningshistoria* (pp. 153–168). Uppsala Studies of History and Education.

Winkler, Sophie (2023). [Review of the book *Gender and Education in England since 1770. A Social and Cultural History*, by J. Martin]. *Nordic Journal of Educational History*, 10(1).

Årlemalm Hagsér, Eva & **Vuorinen, Tuula.** (2023) (red.). *Förskollärare – en profession i rörelse*. Lärarförlaget.

Östlund, Daniel, **Barow, Thomas**, Dahlberg, Kajsa & Johansson, Anette (2023). In between special needs teachers and students: Paraprofessionals work in self-contained classrooms for students with intellectual disabilities in Sweden. Webster, R. & de Boer, A. A. (eds.). *Teaching Assistants, Inclusion and Special Educational Needs: International Perspectives on the Role of Paraprofessionals in Schools*. London: Routledge, 29-45.

Konferenspresentationer

Ahlgren, Anna & **Lundahl, Christian** (2023). The Construction of "All" in a School for All - The Swedish Comprehensive School Reform 1946 – 1975. ISCHE, Budapest

Ahlgren, Anna & **Lundahl, Christian** (2023). Negotiating Boundaries of Diversity in a School for All! Network 17, Histories of education, ECER, Glasgow.

Ahlgren, Anna & **Lundahl, Christian** (2023). Teaming up to test. School readiness as a cross-disciplinary boundary object, actualizing early exclusion in the Swedish comprehensive school 1945-1975. European Society for the History of the Human Sciences, Rome.

Areljung, Sofie; Andersson, Johanna; Hermansson, Carina; **Skoog, Marianne** & Sundberg, Bodil (2023). Drawing to learn and learning to draw: Challenges and opportunities of combining drawing and science goals in primary school classrooms. Paper presenterat vid NoFa9 (The 9th Nordic Conference on Subject Education). May 9–11, 2023, Vaasa, Finland.

Arneback, Emma, Englund, Tomas, **Bergh, Andreas** & Lerwall, Lotta (2023). Enacting the Convention on the Rights of the Child - in times of juridification. Paper presenterat vid ECER-konferens i Glasgow, augusti 2023.

Bagger, Anette; Ålander, Jonas & Karlsson, Josefine (2023). Teaching materials and their quality: as aspects of inclusion. Paper presenterat vid NERA Conference 2023: Digitalization and Technologies in Education Opportunities and Challenges (NERA 2023), Oslo, Norway, March 15-17, 2023.

Bajramović, Sanela (2023). Hierarchical Sisterhood: Supporting Peacebuilding through Swedish Aid to Bosnia 1993-2013. Presentation på workshopen Solidarity Activism in Global Perspective, London, mars 2023.

Bajramović, Sanela (2023). Empowering knowledge? Bosnian Peace Activists on Study Visits in Sweden. Paper presenterat vid Nionde Svenska historikermötet, Umeå universitet, juni 2023.

Barow, Thomas (2023). "Useful instead of just being employed": vocational training, work, and social usefulness regarding people with intellectual disability in Sweden, 1945-1989. Annual meeting of the History of Education Society. Atlanta, USA, november 2023.

Bergh, Andreas, Lerwall, Lotta & Arneback, Emma 2023. From 64 sections to 900 in the Education Act – on juridification of Swedish education. Paper presenterat vid ECER-konferens i Glasgow, augusti 2023.

Bergh, Andreas (2023). 'Do politicians no longer believe in education?' – on teachers' reactions to a political initiative on extra study time. Paper presenterat vid NERA-konferens i Oslo, mars 2023.

Borgström, Eric & **Lundahl, Christian, Karlsson, Martin** (2023). NLP and Human Interpretation Mapping Parliamentary Arguments in the Marketization of Education in Sweden. 4s – Society for Social Studies of Science. Honolulu 231108-231111.

Da Costa, Marta, Pashby, Karen & **Sund, Louise** (2023). *Resourcing a decolonial ecological praxis for education for environmental sustainability and global citizenship*. Paper presented at the Canadian Society for the Study of Education, Toronto, May 27-June 1, 2023.

Emilsen, K., **Goncalves, Ricardo, Ljunggren, B., & Sales dos Santos, S. V.** (2023). Children's perspectives on their male and female teachers in Brazil and Norway. Paper presenterat vid 31st European Early Childhood Education Research Association (EECERA), Cascais, Portugal, augusti - september, 2023.

Frödén, Sara (2023). *The importance of curiosity and participation for developing positive risk-taking behaviour and ability in outdoor play*. 31st EECERA conference, Children's Curiosity,

Agency, and Participation. Challenges for Professional Action and Development. Lissabon, Portugal 30/8 – 2/9 2023.

Frödén, Sara (2023). *Rethinking toddlers' participation in early childhood dance education – The Tiger Eye Model*. 31st EECERA conference, Children's Curiosity, Agency, and Participation. Challenges for Professional Action and Development. Lissabon, Portugal 30/8 – 2/9 2023.

Fröjd, Carin (2023) Citizenship conceptions in educational research on vocational education and training. Paper presented at Symposium Civic identity and education, Umeå university 19th of December 2023.

Goncalves, Ricardo (2023). Touch as pedagogical action: supporting children's learning and care and men's work in ECEC. Paper presenterat vid 31st European Early Childhood Education Research Association (EECERA), Cascais, Portugal, augusti - september 2023.

Hachem, Hany (2023). Depolarising and restating the principles of educational gerontology: a late-modern rationale. Frank Glendenning Memorial Lecture, organized by the British Association for Education and Ageing, December 2023. Online.

Hachem, Hany (2023). Older learners partaking in intergenerational learning at HEI. Speaker at the International Conference on Promoting Lifelong Learning in Higher Education: From institutional strategies to practical implementation. UNESCO. Shanghai, China, October 2023.

Hachem, Hany (2023). Depolarising and restating the principles of educational gerontology: Towards a late modern rationale. Keynote at ELLL 2023. Estonia, November 2023.

Isenström, Lisa (2023). Elevers inflytande i skolans vardagliga arbete – elevers och lärares perspektiv. Presentation vid Nordisk konferens för Institutet för utbildningsrätt, Uppsala, november 2023.

Jonasson, A., Sjölin, M., Hallgren, N.K., Taneja Johansson, S. & **Barow, Thomas** (2023). Samverkan i anpassad grundskolan: bakgrund, struktur och första resultat av ett ULF-projekt. Praktiknära forskning i samverkan, University of Gothenburg, november 2023.

Lundahl, Christian & Haaften, Lourens (2023). 'Unconstructed' facts - the making of a new world encyclopedia. 4s – Society for Social Studies of Science. Honolulu 231108-231111.

Löfdahl Hultman, Annica & **Bergh, Andreas** (2023). What happened to the glowing activism in the Swedish school rebellion group on Facebook?. Paper presenterat vid NERA-konferens i Oslo, mars 2023.

Norling, Martina (2023). Books as communicative tools for collaboration with guardians in a multicultural preschool. Paper presentation. Children's curiosity, agency, and participation: Challenges for professional action and development. vid European early childhood education research association (EECERA) 30 – 02 september 2023.

Norling, Martina (2023). Multilingual Childhoods SIG Self-organised symposium, Books as communicative and interaction tools in multilingual practices in ECEC: Discussing collaboration, agency and participation. Chair and co-convinors. Children's curiosity, agency, and participation: Challenges for professional action and development. vid European early childhood education research association (EECERA) 30 – 02 september 2023.

Pashby, Karen & **Sund, Louise** (2023). (Upper)Secondary teachers' perspectives on decolonial praxis for global issues teaching in Sweden. Paper presented at the Academic Network on Global Education & Learning (ANGEL) conference, UNESCO HQ, Paris, 19-20 June, 2023.

Pettersson, Åsa (2023). Beauty and Beasts - On the Child-Animal-Nature Relationship in Swedish Children's Film. Paper presenterat vid The Human-Animal Research Network in Children's Literature Conference in Linköping, June 2023.

Quennerstedt, Ann & Isenström, Lisa (2023). Students' and Teachers' Understanding of Student Influence in Swedish Rights-Based Schools. Paper presenterat vid ECER, Glasgow, UK, augusti 2023.

St John, Oliver (2023). Parent Support Advisor: A way of developing partnership between school and home? Paper presenterat vid NERA konferensen, 2023, "Digitalization and Technologies in Education – Opportunities and Challenges", Oslo, 15-17 mars, 2023.

St John, Oliver (2023). Metalinguistic leverage for emergent adult bilinguals learning an additional language (AL). Keynote vid konferensen The 15th Nordic conference of basic literacy for adult immigrants, Alfarådet, Gullbrannagården, Halmstad, 19-21 april, 2023.

St John, Oliver (2023). Lifting adult migrants to learn Swedish through translingual assistance. Workshop vid konferensen The 15th Nordic conference of basic literacy for adult immigrants, Alfarådet, Gullbrannagården, Halmstad, 19-21 april, 2023.

St John, Oliver (2023). The leverage and limits of Action Research for teachers as researchers of Pedagogical Translanguaging. Paper presenterat inom en colloquium med titeln "Focus on methodology in translanguaging research" vid konferensen Translanguaging in the Age of (Im)mobility, Dalarna universitet, Falun, 12-14 juni, 2023.

St John, Oliver (2023). Inkludering av sfi-elever i andraspråksinläring genom språkstödjare. Presentation vid konferensen Språklig medvetenhet och aktivitet på sfi, i kursplaner, undervisning och bedömning, Nationellt centrum för svenska som andraspråk, Stockholm universitet, 5 oktober, 2023.

St John, Oliver (2023). Nya modeller för utveckling av skolans samverkan med vårdnadshavare. Presentation av projektet med Malin Hellberg (rektor), Cecilia Lindskog (rektor) och Lovisa Liyanage, (familjestödjare) vid Skolledarnätverkets träffen, Regionalt utvecklingscentrum (RUC), Örebro universitet, 7 november, 2023.

Sund, Louise, Tryggvason, Ásgeir & Pashby, Karen (2023). Possibilities and Challenges of Critical Approaches to Global Justice Issues Teaching in Sweden: Perspectives from Upper Secondary Teachers. Paper presenterat vid European Conference on Educational Research (ECER), Glasgow, augusti 2023.

Sund, Louise & Öhman, Johan (2023). A transactional model of moral learning – how to challenge unsustainable denials. Paper presenterat på Nordisk Forskningskonferens for Miljø og Bæredygtig Udvikling i Uddannelse, København 20–22 november 2023.

Thuresson, Hanna (2022). Doing literacy in educational settings – 1-3-year-olds in literacy events. Paper presenterat vid NERA – Nordic Education Research Association, Oslo, mars 2023.

Tryggvason, Ásgeir; Öhman, Johan & Van Poeck, Katrien (2023). Revisiting pluralistic ESE in a changing societal context – A scholarly review. Paper presented at ECER, Glasgow, August, 22–25, 2023.

Tryggvason, Ásgeir, Öhman, Johan & Katrien Van Poeck (2023). 30 år av pluralistisk miljö- och hållbarhetsutbildning – en scholarly review. Paper presenterat på Nordisk Forskningskonferens för Miljö och Bæredygtig Udvikling i Uddannelse, København 20–22 november 2023.

Tryggvason, Ásgeir (2023). Agonism and its Critiques. Diverse perspectives for a research agenda. Paneldiskussion vid European Conference on Educational Research (ECER), Glasgow, augusti 2023.

Tryggvason, Ásgeir & Öhman, Johan (2023). Time to make democracy hegemonic again? On agonistic education and its decolonial critique. Paper presenterat vid Productive tensions? Engaging with pluralism, politics and conflict in education, Manchester, maj 2023.

Urberg, Linnea. (2023). Värdekonflikter och motstånd inom miljö- och hållbarhetsutbildning. Paper presenterat vid Nordisk forskningskonferens för miljö og bæredygtig udvikling i uddannelse, Copenhagen, Danmark, november 2023.

Urberg, Linnea & Öhman, Johan (2023). Tensions and resistance to sustainable development: An analysis of young people's online discussions and its didactical implications. Paper presented at ECER, Glasgow, August, 22–25, 2023.

Vuorinen, Tuula. & Limin, Gu. (2023) "You must never get tired and give up" Swedish preschool student teachers view on the upcoming task to collaborate with parents at preschool. Paper presenterat vid NFPF/NERA Nordic Educational Research Association, Oslo, mars 2023.

Vikström, Emma & Winkler, Sophie (2023, August 22–25). Changing Visualisations for Shifting Audiences: A Historical Analysis of IEA's Science and Mathematics Reports, 1967–2019. Conference paper for symposium by H. F. Ratner at European Conference on Educational Research, Glasgow, August 2023. (Contribution withdrawn).

Winkler, Sophie (2023). Numbers, Petitions, Persistence. Statistics in women's argumentation strategies for educational and vocational reform in Sweden, 1904–1918. Paper presented at International Standing Conference for the History of Education, Budapest, July 2023.

Ålander, Jonas & Bagger, Anette (2023). Policy on Inclusion and Teaching Materials for Diverse Learners. Paper presenterat vid European Conference on Educational Research (ECER 2023), Glasgow, UK, August 21–25, 2023.

Tidskriftsredaktionellt arbete och arbete med peer-review

Sanela Bajramović, reviewer för tidskriften *Nordisk tidsskrift för pedagogikk & kritikk*.

Thomas Barow, medlem i Editorial Board (reviewer) för tidskriften *European Journal of Special Needs Education*.

Andreas Bergh, redaktör Utbildning & Demokrati, Granskare för *Journal of Curriculum Studies*, Pedagogisk forskning i Sverige.

Sara Frödén, peer-reviewer för *European Early Childhood Education Journal*.

Carin Fröjd, redaktionell samordnare för tidskriften *Utbildning & Demokrati*.

Ricardo Goncalves, reviewer för tidskriften *Children & Society*.

Hugo-Henrik Hachem, Reviewer for *Teaching and teacher education*;, *Studies in the education of adults*; *International journal of population studies*.

Special issue co-editor for *International journal of population studies*.

Social media editor for *International journal of lifelong education*.

Christian Lundahl, reviewer för tidskrifterna *Peadagogica historica*, *Nordic Journal of History of Education*, *EERJ (European Educational Research Journal)*.

Martina Norling, reviewer för ett manuscript, "Teachers' reflections on linguistic diversity in the linguistic and semiotic landscapes of Swedish medium ECEC units in Finland," för tidskriften *Journal of Early Childhood Education Research*.

Ann Quennerstedt, reviewer för tidskrifterna *Children and Society* och *International Journal of Children's Rights*.

Louise Sund, gästredaktör för skandinaviskt specialnummer 'Education and coloniality in the Nordics' i tidskriften *Nordisk tidsskrift for pedagogikk og kritikk*.

Hanna Thuresson, reviewer för *Nordisk Barnehageforskning*.

Ásgeir Tryggvason, reviewer för tidskrifterna *Studies in Philosophy and Education*, *Utbildning & Demokrati*, *Confero - Essays on Education, Philosophy and Politics*, *Nätverk 30 inom ECER* och *Scandinavian Journal of Educational Research*.

Emma Vikström, redaktionell samordning för *Utbildning & Demokrati – Tidskrift för didaktik och utbildningspolitik*.

Tuula Vuorinen, reviewer för tidskriften *European Early Childhood Education Research Journal*.

Johan Öhman, medlem av International Advisory Board för *Environmental Education Research* och *Journal of Adventure Education and Outdoor learning*.

Övrigt

Sanela Bajramović: ABF:s serie Tankarnas Trädgård i samarrangemang med Svenska Freds, den 22 februari 2023. Titel: Fredskapande motkafter och våldets onda cirklar. Presentation och deltagande i ett panelsamtal med Maria Jansson (professor i genusvetenskap, ORU) om hur fred kan främjas före, under och efter väpnade konflikter.

Thomas Barow publicerade två debattartiklar, Ensidig bild av Vipeholm, *Skånska Dagbladet*, 22 februari 2023 samt Historia är en urvalsfråga, *Skånska Dagbladet*, 2 mars 2023.

Medlem i den svenska referensgruppen för European Agency for Special Needs and Inclusive Education.

Samverkansuppdrag med Skolverket.

Granskare för material till olika lärarlyftskurser

Extern sakkunnig, revidering av kursplaner för Komvux gällande personer med intellektuell funktionsnedsättning.

Medlem i betygsnämnd för Caroline Sims, Uppsala universitet, december 2023.

Sara Frödén: Intervju Uppsala Nya Tidning 2023-05-30 om "Uppsalaantologi blir kurslitteratur i Örebro".

Intervju Tidningen Förskolan och Tidningen Fritidspedagogik 2023-09-14 om

"Forskaren: Gröna lekplatser får barnen att våga mer" (Lotta Ringdahl).

Intervju P4 Örebro 2023-11-15 om "Forskaren: Därför ska du låta barn leka riskfyllda lekar".

Deltagit i nätverket *Gröna och pedagogiska skolgårdar* som anordnat en seminarieriserie på fyra digitala träffar under 2023.

Föreläsningar:

Frödén, S. (2023) Ritualiserade och köns(av) kodande praktiker och rum i waldorfförskolan. Jan 2023.

Frödén, S. (2023) Den utmanande fysiska lekmiljön. Waldorflärläroshögskolan, Stockholm, 5 maj 2023.

Frödén, S (2023) Den pedagogiska måltiden i (waldorf)förskolan. Waldorflärläroshögskolan, Stockholm. 2 juni 2023.

Frödén, S. (2023) Gröna lekmiljöer och social hållbarhet. Förskoledidaktiskt nätverk, Regionalt utvecklingscentrum (RUC), Örebro universitet. 10 maj 2023.

Frödén, S. (2023) Lek i gröna lekmiljöer och på skolgårdar. Personal från Västerås stad, Örebro universitet, 27 okt 2023.

Frödén, S. (2023) Elevers erfarenheter av matsvinn i svenska grundskolor. Nätverksträff med LEARNFOOD, RiSE, Skolmatsakademien & Måltid Sverige, Göteborg 8 nov 2023.

Christian Lundahl: Jobbar del tiden inom RUC med fortbildning av skolledare och skolchefer på temat Skola på vetenskaplig grund. Medverkade i det sammanhanget på Skolledarekonferensen i december 2023.

Driver två forskningsbloggar: skoloverstyrelsen.se samt paristopisa.com samt är aktiv på X med 9 000 följare.

Ledamot i Utbildningsvetenskapliga kommittén (UVK).

Har skrivit en forskningsöversikt för Skolverket om Hållbar bedömning och prestationsrelaterad stress som publiceras 2024.

Martina Norling och två forskarkollegor publicerade resultat i Scandinavian Journal of Educational Research. De blev uppmärksammade och intervjuade om studiens resultat för tidningen, ViLärare/ Förskolan. <https://www.vilarare.se/forskolan/forskning/ny-studie-planerad-hoglasning-ovanlig-i-forskolan/>.

Högläsning som metod för samarbete med vårdnadshavare om barns språkutveckling i en mångkulturell förskola. Presenterat ULF-projekt för språk-, läs- och skrivutvecklare i förskolan, Skolverket, 11 maj på Odenplan 7a, Norrtullsgatan 6, 113 26 Stockholm.

Inbjuden via Kulturrådet och NCS Skolverket för diskussion på Förskole scenen om samarbete med bibliotek och flerspråkiga barns språkutveckling, Språkutveckling, böcker och tillsammansarbete vid Bokmässan i Göteborg, fredagen den 29 september, 2023.

Inbjuden av professor Mia Heikkilä (gästprofessor Högskolan Dalarna) för att hålla en presentation vid högre seminarium Högskolan Dalarna den 26 april kl. 15-17 i Falun. Inbjudna var också forskare från Norge och Finland. Presentations titel var, Läs och berätta, boken som verktyg för samarbete mellan förskolepersonal och vårdnadshavare i en mångkulturell förskola. Resultat presenterades från det praktiska ULF-projektet i samarbete med Örebro universitet och Örebro kommun. Informerade om hur vi utvecklat en modell för föräldrasamverkan med flerspråkiga barn och föräldrar med annat modersmål. Fokus för diskussionen som jag ledde var att diskutera högläsning i förskolan och betydelsen av interkulturellt förhållningssätt samt samarbete med vårdnadshavare med annat modersmål än svenska.

Ann Quennerstedt var huvudtalare på konferensen *Barnet i skolan – om rättigheter, aktörsskap och tillgänglighet* den 29 november 2023. Institutet för utbildningsrätt, Uppsala universitet.

Louise Sund: Keynote presentation 'Ethical and political aspects of sustainability education' at *Sustainable lives - locally and globally*, KP International Week 2023, University College Copenhagen (KP), 27 March 2023.

Linnea Urberg: Föreläsning och panelsamtal om ungas motstånd mot hållbar utveckling vid Vidga vyerna, Örebro universitetsbibliotek.

Tuula Vuorinen: Förskoledidaktiskt nätverk RUC. Presentation 6 september 2023: *Samverkan mellan förskola och hem*.

Helena Yourston: Presentation på RUC.

Årsberättelsen bygger på den information som sänts in av respektive forskare/forskarstuderande på förfrågan från sammanställande.